

Verslag Netwerkgroep Teamleidersbijeenkomst F-ACT Jeugd

Van : Karin Bonouvrie
Aanwezig : Marion Kooij (Brijder Jeugd), Emma Verpoorte, Steffie van Noort, Ad Zeijlemaker, Patricia Schell (Lucertis), Janneke Willigers, Desiree Solberg (Mondriaan), Agnes Brul, Renee Ritmeester (Triversum), Paul Faber (Jeugdriagg), Elly Houtenbos (Spirit), Yvonne Gerrits (Accare), Marjan van der Veen (VNN) en Alfred Volkers (Juzt)

Afwezig m.k. : GGZ NHN, GGZ Oostbrabant, Idris, St. De Praktijk en GGZ Friesland
Status : vastgesteld

Datum en tijd : Donderdag 4 september 2014 van 10.00-12.00/12.30 uur

Plaats : Trimbos Instituut (Vincent van Goghzaal), Da Costakade 45 te Utrecht

1. Inleiding

Marion Kooij, senior preventiewerker bij Brijder Jeugd, stelt zichzelf voor en vermeldt dat haar collega Willemijn Seijnder verhinderd is. Marion is psychiatrisch verpleegkundige van oorsprong en meldt dat zij pubers een leuke doelgroep vindt. Marion houdt zich

bezig met bijv. sexueel misbruik en verslaving. Marion vraagt alle aanwezigen om zichzelf voor te stellen en hun specifieke vragen direct aan haar te stellen zodat zij deze kan beantwoorden tijdens haar presentatie. Desiree Solberg wil over urinecontrole weten bij beschermde woonvormen. *Marion antwoordt aan het einde van de presentatie dat een persoon niet gedwongen kan worden tot urinecontrole*, maar het wel behandelbaar moet stellen. Wanneer een gebruiker in de beschermde woonvorm komt zou deze een contract moeten tekenen mbt het gebruik. Urinecontrole is namelijk makkelijk te vervalsen, hulpverlener moet zich richten op het gedrag en niet op de controle. Het gedrag wordt al stiekemer omdat men niet uit huis gezet wil worden. Wanneer 'gebruiker' niet meewerkt aan controle omdat deze gebruikt en een andere bewoner verklikt hem/haar, dan groeps gesprek regelen.*

In Yvonne Gerritsen haar team zit een verslavingsdeskundige. Emma Verpoorte wil informatie over de interventie mbt gameverslaving. Patricia Schell heeft Brijder in hun samengesteld team. Vindt de gameverslaving moeilijk, jongeren zien het als tijdverdrijf ondanks dat ze slecht op school zijn en hun dag- en nachtritme omgooien. Steffie van Noort heeft veel jongeren die speed gebruiken en daarna suïcidaal zijn. Wil graag informatie over preventie. Alfred Volkers heeft geen deskundige in zijn teams. Heeft veel GHB-hanggroepjongeren in Brabant + platteland en veel GHB-producenten. Wil graag tips en trucs. Elly Houtenbos heeft Edam/Volendam als haar area. Vindt dat er bij weinig ouders en kinderen het besef is dat er een probleem is. Wil dat kinderen op juiste plek komen ipv hopen dat het vanzelf overgaat. De drugsverslaving is geheel normaal in die cultuur, dus lastig aan te pakken. Met de kermis drinken ook 15/16-jarigen 30 biertjes en drinken 13/14-jarigen al veel thuis. Wil extra informatie over alcohol en coke. Agnes Brul wil meer informatie over hoe we kunnen integreren in teams. Renee Ritmeester ziet dat er ontkenning bij ouders is en wil daar iets aan doen.

* Naschrift: Mbt urinecontrole zie hieronder een lijstje:

Cocaïne:	24 tot 48 uur na gebruik of 2 tot 5 dagen uitzonderlijk: 7 dagen
Opiaten:	1 tot 3 dagen na gebruik evt. tot 6 dagen
Methadon:	28 uur na gebruik
Benzodiazepine:	1 dag tot 2 weken na gebruik
Amfetamine:	1 tot 3 dagen na gebruik
Marihuana:	tot 4 weken na gebruik
GHB:	enkele uren tot max 24 uur
Paddo's:	24 uur
LSD:	48 tot 72 uur

Azijn kan urinecontrole op amfetamine beïnvloeden, cannabis niet.

Bleek en water ruikt het lab meestal.

Naschrift: De vraag van een van de aanwezigen over het verschil in werking in de hersenen tussen GHB en alcohol is nagevraagd bij Gerard Alderliefste, verslavingsarts bij Brijder Jeugd. Zijn antwoord: als het bij beiden om een verslaving gaat aan respectievelijk GHB of alcohol, dan heeft GHB een veel sterkere dempende werking, maar een kortere half waarde tijd. Dus van alcohol val je als een blok in slaap en je wordt wakker als je promillage daalt. GHB is sneller afgebroken en de gebruiker neemt dan steeds weer een dosis in. Vaak wel elk uur. Voor beide middelen geldt dat een en ander erg afhankelijk van de tolerantie van de gebruiker.

2. Presentatie van Brijder Jeugd – Marion Kooij

Drugs

Marion heeft een koffer meegenomen met allerlei voorbeelden van drugs e.d. om te bekijken en welke ook getoond worden.

De *verdovende* drugs zijn: alcohol, GHB, ketamine, en slaap- en kalmeringsmiddelen.

Bewustzijn veranderende drugs zijn: wiet, hasj, LSD, truffels/paddo's en XTC.

Opwekkende middelen zijn nicotine, speed, coke en xtc.

GHB is een narcosemiddel en vrij gemakkelijk zelf te maken met velgenschoonmaakmiddel/gbl – zit ook in schoonmaakwatjes-, wanneer GHB gecombineerd wordt met drugs, krijg je een versterkt effect. De gebruiker heeft steeds meer GHB nodig voor een effect. Sommige slikken 1-1,5 liter per dag. Soms is de zuurgraad of sterkte niet goed waardoor de gebruiker brandwonden in de slokdarm krijgt. 5 buisjes kosten € 10,-, dit is veel goedkoper dan alcohol en daardoor populair bij jongeren. De dosering is heel moeilijk, het gevaar van GHB is dat gebruiker voortdurend in slaap valt. Marion toont een filmpje waarin de gebruiker op een feest veel voorovergebogen staat, net alsof deze iets zoekt op de grond, kan ook raar gaan praten en gillen en soms laat deze ontlasting lopen.

Tevens toont Marion een filmpje van een XTC-gebruiker onder invloed. Gebruiker heeft kramp in kaak en is tandenklapperend. XTC-verschijnsel is verwijde pupillen, uitpuilende ogen, veel praten, kaak niet stil krijgen/kauwbewegingen, droge mond, bewegingsdrang. Wanneer gebruiker van XTC of coke doordraait, dan neem deze ghb om rustiger te worden, ghb werkt dan verdovend.

Tegenwoordig heb je ook xtc in domineesteentjes/dobbelsteentjes, diverse vormen en in allerlei kleurtjes wat ingewikkeld is om te testen.

Bij EHBO wordt er gekeken of het hart klopt, laten gebruiker liggen, geven water en suikerdrankje, zoete en zoute dropjes en als hartkloppen wegvalt gaat gebruiker naar ziekenhuis. Gebruikers worden gerustgesteld en afgeleid en ondertussen wordt hart in de gaten gehouden. Gebruikers kunnen veelal niet plassen, dus 1 glas per uur geven en niet meer.

Ketamine geeft hallucinaties en verlamt de spieren.

LSD is weer beetje populair. Je zet pannetje water op olie, legt er papier in, laten drogen en in kleine stukjes knippen en onder tong leggen. Wanneer gebruiker te hoog doseert krijgt gebruiker flashbacks oftewel een negatieve trip.

Paddo's/Truffels geven ook vaak een negatieve trip en indien gecombineerd met wiet geeft het een traumatische ervaring. Truffeltjes zijn enorme gevoelsversterkers.

Wiet/hasj – de cbd-stof erin is de verslavende stof, hierdoor krijgt gebruiker minder angst. In het begin neemt gebruiker 4 a 5 joints per dag, dan ben je nog niet verslaafd maar wordt verslaving opgebouwd. Gevoelens van gebruiker worden vlakker/zwakker, een gebruiker wordt niet echt verliefd. Als gebruiker een jaar stopt blijft de THC in het bloed te vinden, zit in het vet van het lichaam en in urine.

ADHD-ers functioneren iets beter als zij blowen, de onrust voelt niet meer zo heftig. Het lichaam maakt namelijk speed aan (= ritalin). Isolator is veel te sterk, soort van harddrugs. De lichtere wietsoorten zijn beter. CBD legt een bescherm laag op en geeft grotere kans op een psychose.

Wanneer gebruiker verslaafd is aan speed, zijn de verschijnselen gelijk aan die van XTC, maar gebruiker krijgt tevens veel pukkels in gezicht en op rug, is onrustig en heeft dwanghandelingen, krabben het lijf, tanden brokkelen af, haar valt uit.

Wanneer iemand elke dag/geregeld speed gebruikt wat € 7,50 per gram kost is dat even slecht als het gebruik van ritalin, dus niet per se slecht.

Een hulpverlener die op huisbezoek komt en veel lege pennenhulzen ziet liggen moet dit als teken zien dat er coke gebruikt wordt waarmee het lijntje opgesnoven kan worden.

Grote rode neusgaten is het gevolg. Speed bestaat uit crèmekleurige poeder en coke uit witte poeder. Heroïne is bruin en de term die gebruikt wordt voor heroïne roken is chinezen.

Wanneer een persoon 1 weekend erg veel coke gebruikt dan wordt het lustcentrum in het hoofd beschadigd, daarna kan deze persoon nooit meer ergens van genieten, coke maakt erg gulzig. Aan Spice raakt men erg makkelijk verslaafd. Op

www.drugsinfoteam.nl staat veel informatie en is aan te bevelen hoe allerlei soorten drugs herkend kunnen worden. Andere belangrijke sites zijn: www.brijderjeugd.nl, www.brijder.nl, www.cannabisondercontrole.nl, www.trimbos.nl, www.drankjewel.nl

Gamen

Er zijn diverse games. Vooral autistische jeugd is kwetsbaar voor gameverslaving - zie www.betergamen.nl.

De game 'Legue of Legends' is erg groot in de game-industrie, groter dan de filmindustrie. Zo is een Nederlands (jong) team 8^e geworden en heeft daarmee 2,8 miljoen verdient. Voor deze game moet je slim zijn, online heb je erg veel vrienden, in het echt heeft gamer geen vrienden. Bij Brijder Jeugd zijn er diverse modules (gameprotocol) hoe de verslaving hieraan aangepakt kan worden. Er is een leefstijltraining, zo moet de hulpverlener eerst alle positieve punten aan een game benaderen en hier alternatieven voor bedenken. Positieve punten zijn ontspanning, het leggen van contact, verbeterde hand-oogcoördinatie, geleerde vaardigheden overdragen naar werkelijke leven, zelfvertrouwen trainen, analytische-, probleemoplossende, strategische- en emotionele vaardigheden.

Marion Kooij geeft vaak voorlichting op het basisonderwijs om ouders voor te lichten om gameverslaving bij hun kinderen te voorkomen. Er moet pro-actief gewerkt worden, uitleggen waarom je iets als ouder vindt. Als een kind van bijv. voetbal afgaat maar veel gaat gamen, dan is dit een grote waarschuwing voor de ouder. De ouders moeten door hulpverlener goed worden begeleid. De site www.mijnkindonline.nl is een leerzame site voor ouders.

Nadeel van (excessief) gamen is: vermoeide/geïrriteerde/droge ogen, migraine/hoofdpijn, rugpijn, rsi, slecht eten, verwaarlozing persoonlijke hygiëne, chronisch slaapttekort, minder lichaamsbeweging en meer vetzucht, verminderende schoolprestatie, isolement.

Marjan van der Veen van VNN vertelt ons over de bijeenkomst die zij geeft over gamen, hoe een goede (groeps)behandeling gegeven kan worden. Er zijn 12 bijeenkomsten en op het einde van de bijeenkomst is een jongere ervaringsdeskundige mee te nemen en een buddy. Het is dan leuk om te kijken wat de uitkomst is.

Zorgpunt van meiden en de nieuwe media is dat er naaktfoto's van meiden verspreid worden, er zijn veel jonge meiden die hiermee worden gepest en daardoor niet meer naar school gaan. De theatergroep Kikid heeft een project 'like me' waarin de theatervoorstelling wordt gevolgd door een discussie en een groepsopdracht voor leerlingen van het voortgezet onderwijs. Het hele programma is gericht op het thema social media.

Aanbevolen sites: www.weetwatzegamen.nl, www.gameadviesopmaat.nl, www.game-check.mirro.nl, www.ouders.nl/moff2007-gameverslaving.htm,

3. WVVTK

Na afloop van de presentatie vullen alle aanwezigen een evaluatieformulier voor Brijder Jeugd in. De presentatie wordt zeer goed ontvangen en nog lang niet alles is uitgelegd en besproken. Marion Kooij komt in 2015 graag nog een keer naar een teamleidersbijeenkomst voor verdere uitleg.

Verder hebben alle aanwezigen behoefte aan een teamleidersbijeenkomst over de FINANCIERING. Een ieder gaat kijken binnen zijn/haar organisatie wie deze het beste kan gaan houden en komt hierop terug.

4. Sluiting

De bijeenkomst wordt om ca. 12.15 uur beëindigd en Marion Kooij wordt bedankt voor zijn/haar inzet. *Naschrift: de powerpointpresentatie wordt tzt met het verslag nagezonden.*

	Acties		Wie
1.	Naambordjes meenemen naar vergaderingen		Allen

2.	In november 2014 bijeenkomst over 'jongerenloket' organiseren – via jannie groen		Lucertis
3.	Teamleiders/themabijeenkomst half 2015		Mondriaan
4.	Begin 2015 F-ACT Jeugd bijeenkomst mbt 'FINANCIERING'		????
5.	Actief instellingen bezoeken om jezelf als F-ACT Jeugd organisatie op de kaart te zetten.		Allen
6.	Marion Kooij van Brijder Jeugd in 2015 opnieuw uitnodigen voor teamleidersbijeenkomst mbt 'verslaving'		Karin